

SEINÄJOEN KOKOOMUS

SATA VUOTTA • 1919-2019

Hyvä ystävä!

Seinäjoen Kokoomus ry:llä on vuonna 2019 tärkeä juhlavuosi: täytämme kunniakkaat 100 vuotta. Juhlistamme sitä juhlan ja kädessäsi olevan historiikin merkeissä. Sataan vuoteen mahtuu lähes koko itsenäisen Suomen historia ja taival. Vaikeuksien kautta on luotu hyvinvointiyhteiskunta, jossa on moni asia hyvin. Se on vaatinut paitsi taistelua itsenäisyydestä myös paljon työtä ja viisaita päätöksiä, joita on tehty yhdessä Suomea rakentaen. Kokoomus on ollut aina vastuullinen, yksilöä kunnioittava arvopuolue, joka on toiminut koko yhteiskunnan hyväksi niin valtakunnallisesti, alueellisesti kuin paikallisestikin.

Seinäjoen Kokoomus on jäsenmäärältään suurin Pohjanmaan maakuntien alueella toimivista Kokoomuksen jäsenyhdistyksistä. Tänä päivänä jäseniä on noin 130. Yhdistys toimii aktiivisesti Kokoomuksen Seinäjoen kunnallisjärjestössä yhteistyössä muiden paikallisten kokoomusyhdistysten kanssa. Seinäjoen Kokoomuksen jäsenet vaikuttavat luottamustehtävissä kaikilla tasoilla Seinäjoen kaupungin ja Etelä-Pohjanmaan päättävissä toimielimissä, kuntayhtymissä ja tytäryhtiöissä. Seinäjoen Kokoomus on ollut merkittävä vaikuttaja ja yhteistyökumppani luotaessa elinvoimaista Seinäjokea. Rohkeuttakin ja visionäärisyyttä on tarvittu matkan varrella. Yhteiskunta on muutoksessa ja se haastaa meitä joka päivä. Kokoomus haluaa olla suunnannäyttävä, joka tuntee myös vastuunsa siitä, että vahva talous ja

yritteliäisyys antaa mahdollisuudet kehittää hyvinvointiamme.

Haluan kiittää juhlan hetkellä lämpimästi kaikkia Seinäjoen Kokoomuksessa toimivia ja toimineita aktiiveja. Panoksenne yhteisten asioiden hoidossa on ollut äärettömän tärkeää. Myöskään ilman hyviä yhteistyökumppaneita, kuten Seinäjoen kaupunkia, yhdistys ei voi menestyä – teille myös kiitos. Erityisesti haluan vielä kiittää Seinäjoen Kokoomuksen kunniapuheenjohtajaa ja juhlatoimikunnan puheenjohtaja Matti Kuvajaa 100-vuotisjuhlamme valmistelun koordinoinnista ja historiikin kokoamisesta.

Vastuu alkaa siitä, että välittää. Tämän Kokoomuksen taannoisen vaalisloganin olen kokenut itselleni läheiseksi. Sen voimin jatketaan kohti satavuotiskautta sopivasti uudistuen, hyviä perinteitä hylkäämättä.

Keijo Taurainen

puheenjohtaja 2019-
Seinäjoen Kokoomus Ry

Seinäjoki kehityksen veturina

Seinäjoki on kehittynyt viimeisten vuosien aikana hurjasti. Kuntaliitoksen jälkeen uusi kaupunkimme on syöksen liikahtanut maan kärkikaartiin isojen kaupunkien sarjassa. Palkintoja on sadellut ja monella eri mittarilla mitattuna Seinäjoen tulevaisuus näyttää hyvältä ja valoisalta, vaikkakin kasvun tuomat haasteet ja paineet kasaantuvatkin juuri näihin ruuhkavuosiin.

Olemme kasvukaupunki niin väestön kuin työpaikkojen määränkin suhteen. Työllisyysasteemme on hyvä ja kuulumme myös Suomen huippuihin asuntotuotannossa. Kasvutahti on ollut huikaa vuosikymmenten ajan. Seinäjoen toiminnassa korostuu erittäin määrätietoinen kehittämisote, jota on ollut ilo seurata ytimestä pitkään. Täällä tehdään, eikä aikaa käytetä riitelyihin. Kun rohkeasti teemme päätöksiä tulevaisuuteen, voimme jälkipolville kertoa, millä eväin Seinäjoesta tuli yksi Suomen mahtavimmista ja elinvoimaisimmista kaupungista. Kokoomus on ollut päätöksenteon keskiössä vuosikymmenten ajan ja kantanut vastuuta kaupunkimme kehityksestä.

Seinäjoen ydinkeskusta kokee historian suurinta uudistusta ja myllerrystä. Pitkään vireillä ollut ydinkeskustamme uudistaminen saa vihdoin sinetin, vaikka työ sen toiminnallisuuden parissa jatkuu vielä pitkään. Kunnianhimoisena tavoitteenamme on ollut kansalaisten olohuone ja kaupungin sydän. Tulevaisuuden Seinäjoki tulee olemaan ydinkeskustan osalta näyttävä ja elinvoimainen, puhumattakaan tulevaisuuden asemanseudusta.

Mutta yrityksien menestys, kasvu ja yritysten välinen yhteistyö on Seinäjoelle tärkeää. Yrittäjämysteisyys sekä yrittäjyyskasvatus ovat olleet tutkitusti maan parasta meillä useiden vuosien ajan. Elinkeinopolitiikan ja elinvoiman luomisen merkitys korostuu entisestään tulevaisuudessa. Siksi päätöksentekomme on perustuttava yrityslähtöisyyteen ja sitä kautta elinkeinopolitiikkamme onnistumiseen, sillä tämän kautta me voimme taata elinvoimamme ja hyvät peruspalvelut kaikenikäisille kuntalaisillemme.

Seinäjoen kaltaisia kasvukeskuksia tarvitaan ja Suomi rakentuu tulevaisuudessa tällaisten kaupunkien ympärille. Meille on tärkeää tulevaisuudessa, että kaupungissamme on mahdollisuus yrittää, kouluttautua ja tehdä työtä oman elämänsä ja perheen parhaaksi. Lisäksi haluamme, että kuntalaisemme voivat arvokkaasti vanheta hyvien palveluiden parissa, koska meidän tehtävänä on tukea kaikissa elämän tilanteissa niitä, jotka tukea tarvitsevat. Haluamme Seinäjoen olevan hyvä paikka asua, yrittää, opiskella ja harrastaa.

Kimmo Heinonen

Seinäjoen Kaupunginvaltuuston
puheenjohtaja

Sata vuotta arvopohjaista toimintaa

Sata vuotta paikallista vaikuttamistyötä oman kotipaikkakunnan ja sen ihmisten asioihin on kunnioitettava saavutus.

Sadan vuoden toiminta-aikaan sisältyy valtavia muutoksia niin paikallisella, kansallisella kuin koko maailmankin tasolla. Köyhä pieni pohjoinen maa on noussut monilla mittareilla mitattuna yhdeksi maailman parhaista maista. Kotikaupunki Seinäjoki on kehittynyt maakunnan veturiksi ja yhdeksi valtakunnallisista kasvukeskuksista.

"Vahva aate ja arvopohjakaan ei kuitenkaan toteudu käytännön toiminnaksi ilman aktiivisia tekijöitä."

Paikallisen poliittisen yhdistyksen rooli on säilynyt tässä kehityksessä koko demokraattisen järjestelmän yhtenä tärkeimmistä osista.

Omassa roolissaan Seinäjoen Kokoomus on onnistunut erinomaisesti. Vahva kokoomuslainen arvopohja, jossa yksilön vastuu ja vapaus, mahdollisuuksien tasatarvo, kannustavuus ja suvaitsevaisuus, on kantanut läpi vuosikymmenten, koonnut toimintaan mukaan vahvoja vastuunkantajia ja saanut kansalaisten ansaitun luottamuksen. Toimintaa on osattu

uudistaa aina ajan vaatimusten mukaan.

Vahva aate ja arvopohjakaan ei kuitenkaan toteudu käytännön toiminnaksi ilman aktiivisia tekijöitä. Juuri niitä yksilöitä ja heidän työtään, joiden varaan koko kokoomuslaisuus rakentuu. Yksi osoitus kokoomuslaisuuden vahvuudesta on näiden aktiivisten toimijoiden saaminen mukaan vuosikymmenistä toisiin.

Haluan henkilökohtaisesti kiittää Seinäjoen Kokoomusta omasta poliittisesta kotipesästäni, luottamuksesta ja tuesta omassa poliittisen toiminnan harrastuksessani.

Onnittelut aktiiviselle 100-vuotiaalle ja innostusta tärkeään työhän tuleville vuosikymmenille Seinäjoen ja seinäjoke-laistan puolesta.

Jyrki Mäkyinen

Yrittäjä,
valtuutettu vuodesta 2004

Kiinteistö Oy Simuna

Vuokrattavana toimitiloja Törnävän alueella.

Simunantie 10, Seinäjoki

044 3229998, 044 0322335

ORIFLAME

— S W E D E N —

Tästä pääset
suoraan ostoksille
nettikauppaan:

- edustus

SL Kauneus
044 322 9998

Voit tilata tuotteita suoraan kotiin nettikaupasta:

<http://beautystore.oriflame.fi/sannaliisikaski>

**Merkituotteet
aina edullisesti
Minihintaan!**

**Mini-
hint**

minimani

Yrittäjyys kantanut Suomea läpi vuosikymmenten

Yrittäjyys on aina ollut osa Suomalaisten identiteettiä. Yrittämisen muotoja ja yrittäjämäisen toimintatavan malleja on havaittavissa joka puolella. Aina se ei edes tarkoita yrityksen perustamista, pelkääntään omalla tekemisellä ja asenteella voi viestiä yrittäjyyttä. Suomen alkuaikoina yritykset syntyivät hyvin pitkälti tarpeesta, joka ilmentyi kansan ja Suomen kehitymisestä nopeassa tahdissa itsenäistymisen jälkeen. Vuosikymmenten vierieissä kehitys jatkui ja kesti sotienkin aiheuttamat haasteet. Tämän ajanjakson jälkeen kehitys kiihtyi entisestään ja myös yritysten synty kiihtyi kaupallistumisen myötä. Markkinatalouden ottaessa ohjat, Suomeen syntyi myös entistä laajemmin palvelukulttuuria. Tähän Suomen on myös nojattava jatkossa kansainvälisessä kilpailussa.

Nykypäivän yrittäminen on jälleen murroksessa. Työpaikat syntyvät entistä enemmän jatkossa pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Kaupunkien rakentuminen piipun varjoon on taakse jäänyttä aikaa. Lisäksi yritysten toiminta on jatkossa entistä enemmän aikaisempien toimialapohjaisen toimintamallin sijaan palvelualalla toimimista. Mikäli asiakas ei ole yrityksen toiminnan keskiössä, matka ei

**”Nykypäivän yrittäminen
on jälleen murroksessa.
Työpaikat syntyvät
entistä enemmän
jatkossa pieniin ja
keskisuuriin yrityksiin.”**

ole ainakaan ylöspäin. Lisäksi rohkeat päätökset automaation lisäämiseen investoinneissa ovat jatkossa menestyvän yritystoiminnan perusedellytyksiä. Tämä ei nykypäivänä automaattisesti tarkoita työpaikkojen vähentymistä, vaan turvaa niitä ja parhaassa tapauksessa lisää niiden syntymistä. Perusteluna on se, että tällä tavoin yrityksen tuottamaan palveluun tulee lisää jalostusastetta ja se mahdollistaa uusien tuotteiden syntyä.

Kaupunkien rooli yritysten toimintaedellytysten luojana on tärkeä. Seinäjoella ja Etelä-Pohjanmaalla tässä ollaan oltu jo pitkään maan kärkeä. Tämä asema ei ole syntynyt vahingossa, vaan kovalla työllä ja yhteispelillä. Tämän ilmapiirin vaaliminen on meidän yhteinen asia, mikäli joku tahokolmikosta kaupunki – yritykset tai kaupunkilaiset asian jättävät muiden vastuulle on menestyksen ilmapiiri vaarassa.

Yhteisöillä on myös tärkeä merkitys suomalaisessa kulttuurissa. Urheiluseurat, yhdistykset ja erilaiset edunvalvonnan toimijat ovat muokanneet toimintaympäristöämme suuresti. Näiden

perustehtävänä on ollut yhdistää saman henkisiä ihmisiä, kehittää ja siirtää osaamista ja taitoja sukupolvilta toisille. Osa on tehnyt tätä jo vuosisadan.

Seinäjoen Yrittäjät onnittelee 100-vuotiaasta Seinäjoen Kokoomusta ja toivottaa menestystä seuraavalle vuosisadalle!

Ossi Viljanen

Puheenjohtaja
Seinäjoen Yrittäjät Ry

Vanhustenhuolto puhuttaa

Suomen vanhustenhoito elää murroksessa, missä laitoshoidon ja tehostettua palveluasumista on vähennetty, osa toiminnasta on yksityistetty sekä painopistettä yhteiskunnassa on siirretty ennaltaehkäisevään toimintaan ja kotihoitoon. Lisäksi laaja joukko omaishoitajia tekee arvokasta työtä läheistensä ja yhteiskuntamme eteen. Suuntaus on oikea, mutta resursseja tälle toiminnalle ei ole pystytty riittävästi ohjaamaan valtion tai kuntien toimesta. Lisäksi yksityiset hoivapalveluyritykset kokivat vuonna 2019 kovan ryöpytyksen, missä ne olivat kiertäneet henkilöstömitoituksia ja muita palvelulupauksiaan. Juuri näistä syistä vanhustenhoito on noussut kevään 2019 suureksi puheenaiheeksi. Suomen vanhusväestön kasvaessa, kotihoidon, kotisairaanhoidon ja erilaisten palveluasumisten kysyntä kasvaa voimakkaasti. Palvelurakenteemme tulee olla tulevaisuudessa kunnossa. Siksi on harmittavaa, että SOTE-uudistus valinnanvapauksiin kaatui nyt maaliskuussa.

Tehostettu palveluasuminen puhuttaa

Tehostetun palveluasumisen mitoitusvaatimukset ovat puhuttaneet eniten. Yksityisellä puolella tulee esim. 30 asukkaan hoitokodissa olla hoitohenkilökuntaa 18 ja julkisella puolella 15. Näiden lisäksi yksikössä tulee olla vähintään 3 muuta avustavaa työntekijää. Tätä hoivahenkilöstön määrää haluttaisiin

nostaa 21+3 työntekijään molemmilla puolilla. Julkisen puolen kustannusnousu olisi n. 200M€ ja yksityisen puolen n. 90M€. Hoitohenkilöstön tarpeeseen vaikuttaa ensisijaisesti vain asukkaiden kuntoisuus sekä hoivayksikön koko ja tilaratkaisut. Siksi henkilöstömitoituksen pitäisi olla ensisijaisesti riippuvainen asukkaiden kuntoisuudesta.

Tehostetun palveluasumisen tarve kasvaa myös tulevaisuudessa. Kotihoidon palveluiden piirissä osa asukkaista on lähestulkoon heitteillä ja tarvitsisivat hoitokotipaikan inhimillisen elämän turvaamiseksi. Jos nämä asiakkaat saisivat heidän kuntoisuuden mukaisen hoitopaikan, tämä maksaisi yhteiskunnallemme 270 M€ ilman omavastuuosuuksia. Suomeen tulisikin rakentaa 100 kpl 60-paikkaista hoitokotia lisää palvelutarpeen tyydyttämiseksi. Nämä synnyttäisivät 4000 uutta työpaikkaa.

Osa nykyisestä henkilöstöstä on pakko jatkossa korvata hoiva-avustajilla, jotta koulutettu työvoimaa riittää tekemään vaativammat ammattityöt alalla. Pian joka neljännen peruskoulun päättäneen pitäisi hakeutua sosiaali- ja terveysalalle turvaamaan palvelut, että palvelumme toimisivat. Se ei ole realistista ja joudumme turvautumaan hoiva-alan henkilökunnan tuontiin jatkossa myös ulkomailta.

Mitä vanhushuollon kuntoon laittamisen maksaa?

Vanhustenhuolto, kotihoito ja erityyppinen palveluasuminen ja laitoshoido laitetaan kuntoon noin 1,0 Mrd euron vuotuisella lisäsatsauksella. Tämän toteuttamiseen tarvittaisiin noin 22.000 työntekijää lisää. Lisäkustannus valtion budjettiin olisi noin 2 %.

Suomessa oli vuoden 2017 lopussa THL:n mukaan tehostetussa palveluasumisessa 43.704 asiakasta. Lisäksi vanhainkoti-hoidoissa oli 5250 asiakasta, terveyskeskusten vuodeosastoilla 1000 asiakasta ja palveluasumisessa 3900 asiakasta eli yhteensä noin 10.000 lisää. Tehostetussa palveluasumisessa yhdistykset ja yritykset hoitivat 21.415 asukasta (49%).

Isompi aikapommi yhteiskunnassamme on kotona asuvat vanhukset. THL:n 2017 raportin mukaan 56.671 ihmistä tarvitsi kotihoitoa tai kotisairaanhoidoa. Lisäksi

täytyy huomioida reilun 50.000 omaishoitajan tekemä pyyteetön työ läheistensä ja yhteiskuntamme eteen. Omaishoitajien tekemä työ ja heidän saama korvaus on yhteiskunnallemme iso asia. Suomen valtion budjetti menisi aivan sekaisin kaikkien näiden kotihoito- ja omaishoitotasukkaiden purkauudessa palveluasumiseen tai laitoshoidoon. Omaishoitajien aseman parantamiseen ei ole laskelmissa hintalappua. Heidän korvauksia ja oikeus vapaapäiviin olisi myös parannettava nykyisestä.

Tässä keskustelussa on onneksi voittajana suomalaiset vanhuksset.

Jani Karvonen

Entinen hoitokotiyrittäjä,
Kaupunginvaltuutettu Seinäjoki

Suomalainen vanhustenhoito laitetaan kuntoon seuraavilla hintalapuilla ja henkilöstölisäyksillä

- Yhdistysten ja yritysten mitoitus -> 0,7 tt/asukas	90 M€	2100 tt lisää
- Julkisen puolen hoitokotien mitoitus -> 0,7 tt/asukas	210 M€	4600 tt lisää
- Muun hoiva-asumisen mitoitus nosto +0,10 tt/asukas	50 M€	1000 tt lisää
- Hoitokotipaikkojen vaje asukkaille, jotka asuvat nyt kotona	270 M€	4000 tt lisää
- Kotihoidon asiakkaille 1 h/vrk lisää palveluaikaa	390 M€	10000 tt lisää
- Vanhusten hoidon kuntoon laittaminen	+1,01 Mrd €/vuosi	21700 tt lisää

Yhdistyksen hallitus 2019: Mika Soivio, Susanna Kairivaara-Mäkelä, Päivi Nikkarikoski, Keijo Tauriainen, Jarmo Yli-Aho, Matti Kuvaja, Jesse Luhtala

Yhdistyksen puheenjohtajat: yläriivi Risto Iskala, Mika Soivio, Raimo Ristilä, Ilmari Ylä-Autio, Jesse Luhtala, alarivi Seppo Katila, Matti Kuvaja, Raimo Yli-Uotila

Seinäjoen NUOHOUS

NUOHOUS JA ALAN NEUVONTA VANKALLA
AMMATTITÄIDOLLA JATKUU SEINÄJOELLA

0500 662 725

Kysy myös pilppuhattuja ja naakkaverkkoja ym.

Kas Kas

Kun vanhan punkin avaa tunteella: avautuu
musta, ruskea tai väriltä väde, Kas Kas
väde on hoitamut työ, urheilu, nappos eli
tanssi kengät tanssi kuntoon "kulttuuri kengät"

Kun avaan uuden punkin näen aktiiv-
ryhmän puheenjohtajia, sihteerit, Silmään
dusi Ilmarin Yli-Bulion ja Seppo Kotlan
autuuden, tervetuloa Seinäjoen Kokoomuksen
Sinisen Vapun, Tämä ihä siksi että
ensimmäisessä kaupunkien juhlassa, missä
pyöri runsaasti perheellisiä juhlajista
ja painavaa alan tuajaa. Sieltä sain
kokoomus pistoksen, joka on säilynyt
ei muodossa esimerkiksi kaupungin
ei luottamustehtävissä yhtiöjakoarastei
47 vuorokaudella. Näen myös tärkeän
jatkajainnuorille aktiiv Matti Kurajan
tammennat tapahtuman kehittäjänä,

Tamien suurtaitea uusi innovaatio
adattoo nykyisen aktiiv. Tammekin
perustusta kulttuurin pyöreäpöydän
ajatuksien nyky-yhteisöä,

Mimo Simo Ilmä kaikille meille
politiikan unmatte aktiivite kulttuuri-
politiikka esimerkiksi yhteistyöllä
kokoomusajatuksen järjestöjen kanssa
Rintakokomme laajempi näkemys ihmisen
ja kunnan hyvinvoinnille tällä lauseella.

Samalla kiitän 100 vuorokauden uudistamisto
Seinäjoen kokoomusta. Hyvä Seinäjoen kokoomus
Seinäjoen kansallinen kulttuurijohdotus ry
puheenjohtaja Reijo Peltokoski

PAINAVA KUMPPANI

ProPrint

Monipuolinen painokeskus.

Talon
salaattiateriat

TUKKUTALO

Kaupungin monipuolisin tapahtumapaikka

Puh. (06) 4299 130 Fax (06) 4299 120

www.seinajokiareena.fi

Onnea 100-vuotiaalle yhdistykselle toivottavat puheenjohtajat vuosien varrelta

Keijo Tauriainen

Matti Kuvaja

Kalevi Karjanlahti

Jesse Luhtala

Raimo Ristila

Jouko Järvinen

Tuomo Lehtimäki

Seppo Suomela

Raimo Yli-Uotila

Mika Soivio

Ilmari Ylä-Autio

Risto Iskala

Seppo Katila

Puolueen perustamiskokous

Perustamiskokous. Kokoomus perustettiin 9.12.1918 Helsingissä Vanhalla ylioppilastalolla.

Kokoomus on nimensä mukaisesti kokooma samansuuntaisesti ajattelevia suomalaisia. Kokoomus perustettiin 9.12.1918 Helsingissä Vanhalla ylioppilastalolla aatteellisten edeltäjiensä Suomalaisen puolueen ja Nuorsuomalaisen puolueen aktiivien toimesta. Perustamiskokoukseen tulleet suomalaiset halusivat tehdä nuoresta isänmaasta maan, jossa jokainen voi elää täyttä ja ihmisarvoista elämää. Kokoomus oli jo tuolloin moniarvoinen puolue, jossa oli erilaisia ajattelijoita kaikista yhteiskunnan luokista. Kokoomus pyrki löytämään suomalaisia yhdistäviä asioita erottavien sijaan.

Kokoomus Seinäjoelle

Kansallinen Kokoomus perustettiin itsenäisyyden alkuvaiheissa 1918. Suomettarelaiset ja ne nuorsuomalaiset, jotka olivat kannattaneet vielä lokakuussa 1918 saksalaisen kuninkaan valitsemista Suomen valtionpäämieheksi perustivat puolueen: Kansallisen Kokoomuksen. Seinäjoella perustettiin ”haaraosasto” 17.1.1919. Näin kertoi Vaasa-lehti 21.1.1919: ”Tämän kuun 17 päiväksi oli Seinäjoella kutsuttu kokous päättämään Kansallisen kokoomuspuoleen haaraosaston perustamisesta.

Yksimielisesti päätettiinkin kokouksessa, johon oli saapunut runsaasti osanottajia, sellainen perustaa, ja osastolle hyväksyttiin säännöt.” Johtokuntaan tulivat Juho Jouppi (28 ääntä), Johannes Raitainen (27), Sofia Katila (27), Alfred Raine (23), Matti Heikkilä (18), Hilda Hakola (16) ja Matti Puro (14). Seinäjoen Kansallisseuraksi nimetty yhdistys keskittyi kunnallispolitiikkaan sekä suosittamaan eduskuntaan Herman Pojanluomaa Ilmajoelta ja J.O. Ikolaa Vaasasta.

Kokoomuslaiset kansanedustajat Pohjanmaalta 1910-luvulla

Paavo Virkkunen
1914–1936

Kaarlo Lanne
1918–1922

Wilhelmi Malmivaara
1918–1920

Eveliina Ala-Kulju
1918–1919

Juho Erkki Antila
1918–1919

1920-luku

Synkällä 1920-luvulla Kokoomus keskittyi vastustamaan kommunismia.

Yhteiskunnan poliittinen ilmapiiri oli sisällissodan jälkeisinä vuosikymmeninä jännittynyt. Se näkyi sekä aktiivisena kommunistisena toimintana että myös kommunismin vastaisena toimintana. Kokoomus keskittyi 1920-luvun politiikassa vastustamaan kommunismia ja estämään kommunismin leviämistä. Kommunismin vastaisuus johti erillisen oikeistolaisen Lapuan liikkeen syntyyn. Radikaalin kommunismin vastaisen oikeiston parlamentaariseksi toimintakanavaksi perustettiin Isänmaallinen Kansanliike, IKL- puolue. Kokoomus irtautui radikaalioikeistosta vuonna 1935, jolloin puolueen ohjelmaan kirjattiin fasismin vastainen kanta.

Kokoomuslaiset kansanedustajat Pohjanmaalta 1920-luvulla

Paavo Virkkunen
1914–1936

Kaarlo Lanne
1918–1922

Wilhelmi Malmivaara
1918–1920

Martti Rantanen
1927–1929, 1930–1935

Ernsti Turja
1924–1933, 1939–1951

Jaakko Ikola
1927–1930, 1939–1945

1930-luku

P.E. Svinhufvud oli ensimmäinen kokoomuslainen presidentti.

Harva suomalainen poliitikko pystyy vaikuttamaan yhtä paljon isänmaansa kohtaloon kuin Pehr Evind Svinhufvud (1861-1944). Hän ehti toimia muun muassa eduskunnan puhemiehenä, Suomen ensimmäisenä valtionhoitajana heti itsenäistymisensä jälkeen, pääministerinä ja maamme kolmantena presidenttinä (1931-1937). Svinhufvud oli aktiivinen perustuslaillinen toimija, joka vastusti venäläistämistoimia myös omalla esimerkillään. Kun Svinhufvud kieltäytyi eroamasta Lappeen tuomiokunnan kihlakunnantuomarin virasta keisarin käskystä huolimatta, hänet karkotettiin Siperiaan vuonna 1914. Venäjän helmikuun vallankumouksen jälkeen hän palasi Suomeen ja ryhtyi itsenäisyssenaatin puheenjohtajaksi. Siinä asemassa hän myös antoi Suomen itsenäisyysjulistuksen 4.12.1917.

1930-luvulla suurta myllerrystä myös Seinäjoella

Seinäjoen muuttuminen kauppalaksi virkisti myös Seinäjoen kansallisseuraa, joka joutui sitten poliittisiin myllerryksiin 1930-luvulla. Vuoden 1936 kunnallisvaaleissa oltiin kahtena ryhmänä.

IKL:n kannatuksen laskiessa nousi vastaavasti Kokoomuksen kannatus 1930-luvun lopulla. Tuolloin tiivistettiin kokoomus työtä tosimeielessä puheenjohtajan, sotilasohjaaja E.J.

Toivosen johdolla. Johtokunnan tukena oli 17-jäseninen, näkyvistä persoonista koottu neuvottelukunta ja kauppala jaettuna kahdeksaan kerhoalueeseen. Toivosen kaavailut omasta kerhohuoneesta jäivät, kun hän muutti muualle. Seura palasi Oskari Herttuan johtoon ja hän toimikin puheenjohtajana yhteensä 16vuottaylisota-ajan.

Kokoomuslaiset kansanedustajat Pohjanmaalta 1930-luvulla

Paavo Virkkunen
1914–1936

Martti Rantanen
1927–1929, 1930–1935

Ernsti Turja
1924–1933, 1939–1951

Jaakko Ikola
1927–1930, 1939–1945

1940-luku

Kohtalon vuodet. Sotavuosina puoluetoiminta oli lamaantunut.

Talvisodan sytyttyä Suomeen muodostettiin hallitus, jossa oli kaikkien puolueiden edustus. Maan kohtalon ollessa vaakalaudalla poliittiset erimielisyydet piti siirtää syrjään. Kokoomus osallistui sotavuosina hallitukseen 1-2 ministerin voimin pitäen huolta maan itsenäisyydestä ja puolustustahdosta. Suomen kohtalon vuosina puoluetoiminta oli käytännössä lamaantunut. Eduskunnan toimikausi venyi kuuden vuoden mittaiseksi. Sotien rauhanehdot alueluovutuksineen olivat vaikeita hyväksyä, mutta itsenäisyyden säilyttäminen ja vaihtoehtojen vähyys pakottivat suostumaan niihin.

1940-luvulla Seinäjoella säästöliekillä

Sota-aika ja vuosia sen jälkeenkin elettiin säästöliekillä. Järjestötyötä tehtiin niissä rajoissa, jotka tuolloin kulloinkin olivat mahdollisia. Jäseniä kerättiin, pidettiin monenlaisia tilaisuuksia sekä varojen saamiseksi että jäsenten viihdyttämiseksi. Tavan takaa toistuneet vaalit ja varsinkin vasemmiston nousu tietysti vaativat

poliittiselta järjestöltä monenlaista voimaa ja vastavoimaa.

Seinäjoen Kokoomuksen Naiset perustettiin jo 1927, mutta rekisteröitiin vasta 1956. Myös nuoret tulivat poliittiseen toimintaan sodan jälkeen ja Kansallisten Nuorten osasto perustettiin 1945.

Kokoomuslaiset kansanedustajat Pohjanmaalta 1940-luvulla

Ernsti Turja
1924–1933, 1939–1951

Johannes Wirtanen
1945–1959

Jaakko Ikola
1927–1930, 1939–1945

1950-luku

J.K. Paasikivi oli yhteiskunnallisen tilanteen vakauttaja.

Juho Kusti Paasikivi (1870-1956) oli sotien jälkeisen ajan tärkeimpiä poliitikkoja ja maamme yhteiskunnallisen tilanteen vakauttaja. Presidenttinä Paasikivi loi sodanjälkeisen Suomen ulkopoliittisen linjan niin kutsutun Paasikiven linjan, jossa korostettiin tosiasioiden tunnustamista ja Suomen asemaa puolueettomana länsimaana idän ja lännen välissä. Paasikiven presidenttikautena Suomi maksoi sotakorvauksensa loppuun, teollistui voimakkaasti, neuvotteli Porkkalan alueen takaisinluovutuksen Neuvostoliiton kanssa ja järjesti Helsingin Olympialaiset vuonna 1952.

Kokoomuslaiset kansanedustajat Pohjanmaalta 1950-luvulla

Ernsti Turja
1924–1933, 1939–1951

Reino Ala-Kulju
1952–1954, 1959–1966

Iisakki Nikkola
1951–1952

Niilo Kosola
1951–1970

Johannes Wirtanen
1945–1959

Mauri Seppä
1954–1962, 1970–1975

Vaasan läänin eteläisen piiriliiton kevätkokous Seinäjoella 1950

1960-luku

Pitkä oppositiokausi ja puolueen uudistamistyön alku. Kokoomus puolusti yksilönvapauksia ja demokratiaa.

Yhteiskunnallinen poliittinen liikehdintä kiihtyi 1960-luvulle tultaessa. Suomessa pelättiin vasemmistolaista vallankumousta. Kokoomus asettui yksilönvapauksien ja demokratian puolustajaksi 60-luvun lopulla ja puolueesta tuli sosialismin vastavoima. Valtakunnan politiikassa Kokoomukselle alkoi pitkä, korpivaellukseksi kutsuttu kausi vuoden 1966 eduskuntavaalien jälkeen. Kokoomus joutui länsimielisyytensä johdosta oppositioon. Hyvistä vaalituloksista huolimatta Kokoomusta ei otettu ennen vuotta 1987 hallitusyhteistyöhön mukaan. Kokoomus puolusti markkinataloutta ja demokratiaa, mikä kasvatti puolueen suosiota jatkuvasti.

1960-luvulla Seinäjoelle menestystä järjestökilpailussa

Järjestökilpailussa Seinäjoen Kansallisseura menestyi hyvin ja saavutettiin piirin toimintakilpailun voitot 1964 ja 1975 sekä myöhemmin 1990-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa. Järjestötyö ryhmittyi vaalien mukaisesti, mutta toimintakilpailujen voitot vaativat toki myös paljon muuta toimintaa.

Vuosikymmenien varrella seura perusti monenlaisia toimikuntia ja sadat seinäjokelaiset naiset ja miehet olivat niissä mukana. Kokoomuksella oli myös kasvualusta kauppalassa, jossa oli runsaasti potentiaalista jäsenvoimaa yrittäjä- ja virkamieskunnassa.

Kokoomuslaiset kansanedustajat Pohjanmaalta 1960-luvulla

Reino Ala-Kulju
1952–1954, 1959–1966

Niilo Kosola
1951–1970

Mauri Seppä
1954–1962, 1970–1975

Pentti Mäki-Hakola
1966–1995

1970-luku

Ensimmäinen periaateohjelma. Kokoomuksen poliittinen linja muovautui keskustaoikeistolaiseksi.

Kokoomus teki vuonna 1970 ensimmäisen erillisen periaateohjelmansa, jota oli vaadittu jo 1960-luvun lopussa. Ohjelmassa Kokoomuksen poliittinen linja muovautui keskustaoikeistolaiseksi. Esille nostettiin yhteiskunnan moniarvoisuus ja perusturvan parantaminen. Uusi poliittinen linja ja puolueen imago nostivat Kokoomuksen suuriin vaalivoittoihin eduskuntavaaleissa 1975 ja 1979. Kokoomus tuki poikkeuslakia, jolla presidentti Kekkonen valtakautta jatkettiin ja Suomi sidottiin tiiviimmin länsimaihin EEC-sopimuksen myötä. Monet näkyvät kokoomuslaiset kuten Tuure Junnila vastustivat poikkeuslakia ja puolustivat parlamentarismia.

Sinisen vapun synty

Nuorina Reservin vänrikkeinä katselimme huvittuneina nyt jo edesmenneen ystäväni Aulis Sjögrenin kanssa Seinäjoen kommunistien perinteistä vappukulkueta. Olimme turhautuneita, kun meillä kokoomuslaisilla, isänmaallisilla sellaisilla, ei ollut mitään muuta tekemistä vappuna kuin katsella tuota venyvää, epäjärjestäytynyttä kulkueta. Ja tietenkin meitä vielä ärsyttivät liehuvat punaliput. Ei Suomen lipusta tietoakaan.

Maanviljelijän poika kun olen, meillä kotona oli vappuna tapana ottaa perunakuopasta siemenperunat itämään, kun vappukulkueseen rientävät kommunistit ajoivat talomme ohi polkupyörillä. Isäni tuumi aina, että hyvä työpäivä siinä menee noiltakin hukkaan. Sitä kemurtelevaa joukkoa katsellessamme sanoin silloin ystävälleni Aulikselle, että ehdotetaan Seinäjoen Kokoomukselle, että me järjestämme Sinivalkoisen vapun omalle vällemme, ja vielä iloisen sellaisen!

Olin silloin jo Seinäjoen Kokoomuksen hallituksessa, ja vein ideani sinne. Yhdistyksemme hallitus edesmenneen Tuomas Marttilan johdolla päätti siltä istumalta järjestää Sinisen vapun heti seuraavana vuonna. Ja se ensimmäinen kokoomusväen Sininen vappu järjestettiin Seinäjoen Lyseon juhlasalissa iloisenä perhejuhlanä, tosin vuotta en enää muista. Kokoomuslaiset olivat valmistaneeet simaa ja tippaleipiä, lapsille oli omaa ohjelmaa ja tilaisuudessa palkittiin järjestötyössä ansioituneita. Sitten oli tietenkin tärkeänä pidetty puolueen johdon puheenvuoro. Sitäkään en muista, kuka sen ensimmäisen esitti, taisi olla oma kansanedustajamme Pentti Mäki-Hakola. Mutta tilaisuudessa muistan

kyllä hauskan ohjelmanumeron, jossa kuin Duudsonit nykyään minä, Jukka Leppänen, Aulis Sjögren ja Immu Ylä-Autio esiinnyimme tosi pienissä uimahousuissa mannekiineina. Aplodit olivat aivan mahtavat ja uusintaa vaadittiin!

Tilaisuuksissamme pääpuhujina vieraili arkistoon tallettamieni tietojen mukaan mm. Ilkka Suominen, Tapani Mörttinen, Erkki Pystynen, Aila Jokinen, Ulla Puolanne, sekä tietenkin lähiseudun paikalliset Kokoomuksen kansanedustajat. Juhlamme oli jo silloin saanut merkittävästi huomiota ympäri Suomen ja arvostusta kokoomusväen taholla. Juhlapuhujista meillä ei ollut koskaan puutetta, meille haluttiin tulla juuri vappuna esittämään kokoomuslaista asiaa. Olimmehan kokoomusväen iloisen vapun vieton alkuunpanijataho. Sinisen vapun vieto levisi muistaakseni ensimmäiseksi meiltä Seinäjoelta Espooseen, ja nyttemminhän sitä vietetään monella paikkakunnalla. Nykyään Sinistä vappua vietetään iloisenä työn tekemisen juhlanä, mikä meidänkin perimmäinen tarkoituksemme oli, kun ensimmäisen sellaisen järjestimme.

Olen todella tyytyväinen, että olen tällä tavoin saanut Sinisen vapun vieton ideani poikimaan kokoomusväelle iloisen vapun vieton. Kiitokset siitä kuuluu myös edesmenneelle kokoomusvaltuutetulle, kollegalle ja ystävälleni Tuomas Marttilalle, että hän tarttui tähän ”hul-luun” ideaan ja ryhtyi sitä yhdessä toteuttamaan!

Seppo Katila

Seinäjoen Kokoomuksen
puheenjohtaja 1983-86

Kirjoitus julkaistu ensimmäisen kerran Kokoomuksen teoksessa:
Pieniä suuria tarinoita Kokoomuksesta - Totta ja Toivoa 2011

1952 Nina Kokoomuslaista. Kuva on otettu 1971. 80-luvun alkupuolella. Jussi Järvi ja Ilmari Viihde on otettu otettu 1952 presidentin valintakampaniassa. Jussi Järvi on "perustanut" Helsingin seuran, Ilmari Viihde on "perustanut" Helsingin seuran, Ilmari Viihde on "perustanut" Helsingin seuran.

Puheenjohtaja Seppo Karttella on todella syytä tyytyväiseen hymyyn: Seinäjoen Kokoomus pääsi muuttamaan omaan toimistoonsa (Puskantie 5), huhtikuun alusta saatiin Kokoomuksen palvelukseen ensimmäinen järjestösihteeri Tiija Hakala ja kesällä 1984 valmistui Jouko Aarnion suunnittelema Seinäjoen Kokoomuksen standardi. — Tiija Hakala toivottaa kaikki jäsenet tervetulleksi aloittamaan toimistossa, joka on avoinna arkisin klo 9–13. Toimistossa on arkistot, lehtileikkeet ja sieltä voi liittyä jäseneksi Seinäjoen Kokoomukseen jne.

 KOKOOMUS

Kokoomus 60v juhla

Aktiivisesta kokoomustyöstä palkittiin näinäk in kuvassa olevat: Paavo Koivuvuoro, Paavo Koivusalo, Pentti Koivisto, Pentti Kivimäki, Paavo Kaukosalo, Erkki Anttila, Seppo Kaatis, Tuomo Korkkariemi, Esko Lahu, Heikki Niemä, Matti Nuolivirta, Jaakko Ojala, Reijo Piikkakoski ja Aune Taponainen.

Kokoomuslaiset kansanedustajat Pohjanmaalta 1970-luvulla

Niilo Kosola

1951–1970

Eeva Kauppi

1970–1983

Mauri Seppä

1954–1962, 1970–1975

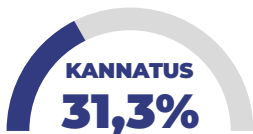
Helge Saarikoski

1979–1987

Pentti Mäki-Hakola

1966–1995

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 1973-1976

 14 PAIKKAA

**3403
ÄÄNTÄ**

2 KOKOOMUS
TOISEKSI
SUURIN RYHMÄ

Jussi Jouppi

Tarmo Kähkönen

Rauha Maijala

Leo Ojanperä

Seppo Katila

Eeva Saario

Martta Saari

Raimo Yli-Uotila

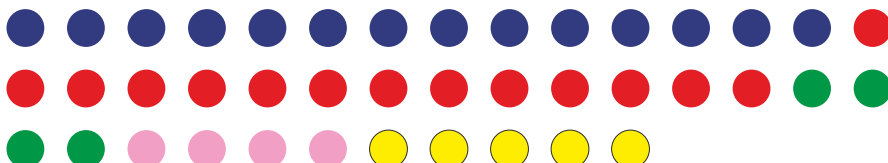
Matti Koivusalo

Armas Pönkä

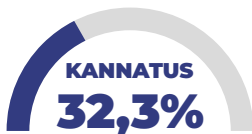
Tapani Siirilä

Reijo Pitkäkoski

Kalervo Paloneva

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 1977-1980

16 PAIKKAA

**3994
ÄÄNTÄ**

**KOKOOMUS
SUURIN
RYHMÄ**

Jussi Jouppi

Martta Saari

Ilmari Ylä-Autio

Raimo Yli-Uotila

Tuomas Marttila

Erkki Anttila

Mikko Pukkinen

Kalervo Paloneva

Aarne Pöntinen

Ritva Petäjä

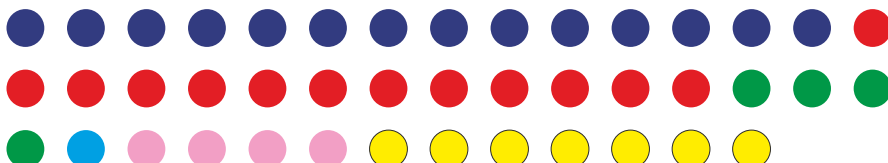
Tapani Siirilä

Leo Ojanperä

Rauha Majjala

Reijo Pitkäkoski

Seppo Katila

ONKO OIKEIN että heillä ei ole asuntoa?

KOKOOMUS
on turvallisempi

1980-luku

Uusi aika. Holkerin hallitus todisti maailmanpolitiikan täydellisen muutoksen.

Kevään 1987 eduskuntavaaleissa Kokoomuksesta tuli hallituspuolue ja puheenjohtaja Harri Holkerista Suomen 57. pääministeri. Holkerin hallitus todisti maailmanpolitiikan täydellisen muutoksen Neuvostoliiton romahtamisen ja Itä-Euroopan sosialismista vapautumisen myötä. Idänkaupan romahtaminen ja kasinotalous vaikuttivat osaltaan Suomen ajautumista taloudelliseen lamaan.

Kansallisseurasta tuli Seinäjoen Kokoomus Ry

Seinäjoen Kansallisseura ry:stä tuli Seinäjoen Kokoomus ry 1981 ja nimenmuutos merkittiin rekisteriin Sinisen Vapun kymmenvuotispäivän aattona 29.4.1982.

Nimenmuutos tapahtui puolueen periaatepäätösten mukaisesti ja se oli yksi osa puolueen uudistumista ja ilmeen muutosta, nykyaikaistamista. Paikallisella tasollakin tunnustettiin entistä reilummin sinivalkoista väriä, jota poliittisesti radikalisoitunut "ajan henki" vaati entistä enemmän mm. kunnallisessa toiminnassa.

Vuoden 1982 alussa muuttui myös se aikakausi, joka piti "yleisten syiden" takia Kansallisen Kokoomuksen sivussa mm. Suomen hallitusvastuusta. Pidettiin presidentin vaalit, joissa Seinäjoen Kokoomuksen varatuomari Jussi Jouppi keräsi 3760 ääntä ja valittiin valitsijamieheksi. Varatuomari Ilmari Ylä-Aution äänimäärä oli 2265. Seinäjoelta kertyi kokoomusääniä 4740. Vaikka Kansallisen Kokoomuksen ehdokas-ta Harri Holkeria ei valittukaan, merkitsi valtionpäämiehen vaihtu-

minen uutta innostusta myös paikallisellatasolla.

Vuoden 1983 eduskuntavaaleissa Seinäjoelta tuli 5342 kokoomusääntä eli 34,9% annetuista äänistä. Hyvä vauhti jatkui vuoden 1984 kunnallis-vaaleissa, joissa Kokoomus sai 17 valtuutettua eli kaupunginvaltuus-ton suurimman valtuustoryhmän.

Edellä olevat luvut kertovat Seinäjoen Kokoomuksen toimeliaisuudesta vaalien vetäjänä vuodesta toiseen. Kumppaneina olivat Kokoomuksen Naiset ja Kokoomuksen Nuoret ja apuna erilaisia kaupunginosatoimi-kuntia sekä ammattiin liittyviä toimikuntia. Lisäksi Seinäjoella toimi kulttuuriyhdistys, varhaisnuorten yhdistys ja raittiusyhdistys, joten myös päällekkäisjäsenyyksiä oli. Kokoomuksen toimihenkilöillä siis riitti puuhaa ja sihteeri laski 1984, että hän oli ollut ainakin 70 virallisessa kokouksessa ja tilaisuudessa vuoden aikana ja tämän lisäksi olivat erilaiset epäviralliset kohtaamiset. Samaa vauhtia joutui pitämään puheenjoh-taja ja osin hallituksen jäsenetkin.

Toimintaa tiivistettiin

Kun kokoomuspiirin toimisto muutti Puskantie 5:een, Seinäjoen Kokoomus vuokrasi nurkkauksen sieltä ja palkkasi rohkeasti os aikaisen järjestösihteerin. Toimeen ryhtyi Tuija Hakala, joka sitten pari vuotta hoiti tehtävää.

Kokoomusvastuun jakamisesta useammille harteille puhuttiin aina silloin tällöin toiminnan lisääntyessä ja kannatuksen kasvaessa. Vuonna 1984 tehtiin aloite kunnallisjärjestön perustamisesta ja samaa oli viriteltyt Seinäjoen Kokoomuksen johtokin, joten valmistelut käynnistettiin nopeasti. Siihen asti vaalikysymyksiä ja luottamustehtävien jakoa oli pohdittu eri kokoomusyhteisöjen johtohenkilöiden tapaamisissa, mutta käytännön vastuu ja myös kustannukset jäivät enimmäkseen Seinäjoen Kokoomuksen harteille.

Tällaisessa kokouksessa päätettiin myös kunnallisjärjestön perustamisesta, mikä tapahtui 18.12.1984 ja sen toiminta käynnistyi vuoden 1985 alussa ja sen johtoon valittiin varatuomari Ilmari Ylä-Autio. Sen jälkeen kunnallisjärjestön johdossa ovat

olleet mm.ylikonstaapeli Raimo Ristilä, yrittäjä Matti Kuvaja, Kimmo Heinonen, Risto Iskala ja Jesse Luhtala. Kunnallisjärjestölle siirtyivät koko kaupunkia koskevat kokoomusasiat, kuten vaalien järjestelyt ja kustannukset. Seinäjoen Kokoomus saattoi paneutua perustehtäväänsä eli jäsenhuoltoon ja aatteen työhön. Lamavuodet vaikuttivat uusien yhdistysten perustamisen lisäksi myös Seinäjoen Kokoomuksen jäsenmäärään, joka vaihteli sen mukaan, kuinka tehokkaasti jäsenmaksuja perittiin. Vuoden 1994 loppupuolella hallitus jopa päätti selvittää, miksi jäsenmaksuja jätetään hoitamatta ja ”yritetään puhua heille järkeä” Jäsenmaksutulohan on aina ollut toiminnan runko ja vaaleja pidetään tavan takaa. Joskin viime vuosina on taloutta hoidettu lehtiä tekemällä, taulukaupalla, pilkkikilpailulla ja monella muulla tavalla.

Jalkautumisvaalit

Vuoden 1984 kunnallisvaaleissa Seinäjoen Kokoomus otti uudenlaisia äänestäjien lähestymismenetelmiä, josta yksi oli jalkautuminen vaalipäälikkö

Jouko Järvisen ja hallituksen johdolla Useimmat 65 ehdokkaasta ottivat henkilökohtaisesti yhteyttä äänestäjäsä ovelta ovelle kiertäen lähialueellaan. Tätä tarvittiinkin, sillä perinteiset vaalitulaisuudet vetivät huonosti Kun lisäksi oli voimakasta mainontakampanjaa ja mm. näkyvä yhteisesiintyminen vaalien edellä, tuloksena oli kokoomuksen paras tulos Seinäjoella eli 37 %:n ääniosuus ja 17 valtuutettua. Eipä ihme, että Seinäjoen Kokoomus toivoikin ”saavansa hieman keventää vauhtiaan 1985 toiminnassaan”. Vaalikiireisiin kuului mm. 65-vuotisjuhla, johon valmistui Seinäjoen Kokoomuksen historiikki vuosilta 1919-1984. Seikkaperäistä selostusta on tarpeetonta tässä teoksessa enää toistaa. Se näistäkin vaaleista opittiin, että ilman voimakasta vaalityötä ei tulosta saada, mutta toisin päin sanoen tehokas ja tavoitteellinen toiminta kyllä sitten tekijänsä palkitsee.

Julkaisutoiminta

Seinäjoen Kokoomus julkaisi 1980-luvulla kohtalaisen säännöllisesti Puntarinimistä lehteä, joka jaettiin jokaiseen talouteen. Siinä kokoomus-

vaikuttajat kertoivat paikallisista tavoitteista ja myös piirin ja puolueen johdolta saatiin viestejä. Lehti oli tarpeen varsinkin vaalien aikoihin esittelemään ehdokkaita, joskin sen teko tuntui olleen välillä aika työlästä. Ilmoitusten keruu ja juttujen tekeminen vaativat aikaa, jota luottamusväellä oli joskus niukasti. Erilaiset vaalilehdet tulivat 1990-luvulla yleisiksi myös henkilökohtaisessa vaalityössä.

Yhteistyötä Pohjalainen-lehden ja Eteläpohjanmaa-lehden kanssa tiivisteltiin 1980-luvulla osallistumalla mm. lehtien tilauskampanjoihin ja toimittamalla lehdille ilmoitusaineistoa. Niiden toimintapalstat olivat maksutta kokoomuksen käytössä. Seinäjoella alkoi Ilkka-lehti kuitenkin tulla yhä tärkeämmäksi tiedotuskanavaksi varsinkin sitten, kun Ilkka Oy osti Vaasa Oy:n osakekannan 1990-luvun alkupuolella. Viikko-Ässä lehti, sittemmin Pohjanmaan Viikkolehti otettiin myös ilmoittelulehdeksi, kun sen levikki vakiintui. Lehti sittemmin lopetti toimintansa.

Kokoomuksen sanomasta alkoi 1986 huolehtia kunnallisjärjestö, jonka ensimmäinen julkaisu ”Ruiskukka” ilmestyi itsenäisyyspäiväksi 1985.

Julkaisutoimintaan voitaneen lukea myös pöytästandaari, joka valmistui 65-vuotisjuhlaan. Sen ensimmäiset saajat olivat n:o 3:sta lähtien yhdistyksen silloin elossa olleet puheenjohtajat sekä aktiivijäsenistä Rauha Majjala ja Jouko Järvinen. Myöhemmin sitä on käytetty muistamis- ja tervehtimisineenä.

Kokoomuksen kenttätöön tiivistämisestä keskusteltiin mm. jäsenhankinnan yhteydessä usein ja sitä varten oli perustettu kaupungin toimi-kuntia. Kun kaupungin väkiluku kasvoi, alkoi ilmetä paineita myös kokoomuskentän jaosta. Ensi kerran asia tuli virallisesti esille toukokuussa 1984, kun Jaakko Ojala ja Erkki Rekola tekivät siitä aloitteen. He esittivät, että alueellisesti pienemmät paikallisyhdistykset aktivoisivat osallistumista ja lisäisivät kokoomuksen jäsenmäärää. Uusien yhdistysten perustamisen teki mahdolliseksi kunnallisjärjestön perustaminen saman vuoden lopulla. Aikanaan syntyivät sitten Pruukin Kokoomus ja Hallilanvuoren K o k o o m u s , S e i n ä j o e n Kokoomukselle jäivät kaupungin keskusta-alueet sekä Pohjan, Alakylän ja Niemistön suunta. Rajat

ovat kuitenkin veteen piirrettyjä viivoja ja yhdistykset toimivat hyvässä sovussa. Kaupunginosatoiminta vilkastui muutenkin 1980-luvulla, Jolloin perustettiin yhdistyksiä mm. suunnittelemaan asuin ympäristön viihtyvyyttä. Kokoomus linjasi omien toimikuntiensa tavoitteiksi alueen kunnallispoliittiset kysymykset, jäsenhankinnan ja vaalityön. Yhdistykseen kokoomus osallistui aktiivijäsentensä toiminnan kautta, mutta ei järjestönä.

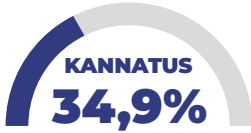
Poliittinen kaupunginosatoiminta ei alkuvuosien innostuksen jälkeen kuitenkaan päässyt sellaisiin tavoitteisiin, mitä kokoomus toivoi, eivätkä toimikunnat tuntuneet löytäneen toiminnalleen muotoja.

**Pää pystyyn
suomalainen !**

**KOKOOMUS
KOKOOMUS
KOKOOMUS
KOKOOMUS
KOKOOMUS
KOKOOMUS
KOKOOMUS**

rakentava vaihtoehto

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 1981-1984

16 PAIKKAA

**4778
ÄÄNTÄ**

**KOKOOMUS
SUURIN
RYHMÄ**

Jussi Jouppi

Aarne Pöntinen

Ilmari Ylä-Autio

Rauha Maijala

Markus Latvala

Raimo Yli-Uotila

Ritva Petäjä

Seppo Katila

Mikko Pukkinen

Tarmo Kähkönen

Tuomas Marttila

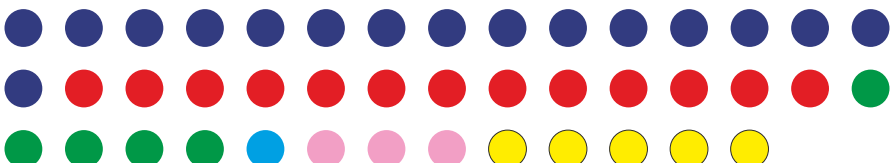
Erkki Anttila

Tapani Siirilä

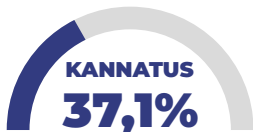
Matti Hautala

Martta Saari

Reijo Pitkäkoski

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 1985-1988

 17 PAIKKAA

**5202
ÄÄNTÄ**

**1 KOKOOMUS
SUURIN
RYHMÄ**

Ilmari Ylä-Autio

Aarne Pöntinen

Jussi Jouppi

Mauno Jouppila

Eino Rajamäki

Martta Saari

Rauha Maijala

Pirkko Uusi-Kauppila

Vuokko-L Nuottajärvi

Ritva Haukkala

Tuomas Marttila

Erkki Anttila

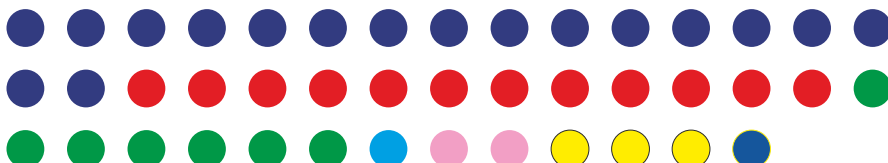
Seppo Katila

Veikko Kankaanpää

Markus Latvala

Raimo Yli-Uotila

Kalevi Karjanlahti

KOKOOMUSLAISET KANSANEDUSTAJAT POHJANMAALTA 1980-LUVULLA

Kirsti Ala-Harja
1987-1999

Pentti Mäki-Hakola
1966-1995

Eeva Kauppi
1970-1983

Helge Saarikoski
1979-1987

1990-luku

Suomi Euroopan unioniin. Kokoomus ajoi avoimesti Euroopan unioniin liittymistä.

Kokoomus oli ajanut avoimesti Euroopan unioniin liittymistä, minkä se näki tärkeänä Suomen tulevan kehityksen ja vaikutusvallan takia. Kokoomuksen linja sai suomalaisten enemmistön taakseen ja Suomi liittyi EU:hun 1.1.1995. Kokoomus jakaa vahvasti unionin perusajatuksen ihmisten, tavaroiden ja palveluiden vapaasta liikkuvuudesta. Vuoden 1999 eurovaalit olivat ensimmäiset valtakunnalliset vaalit, joissa Kokoomus oli Suomen suurin puolue. **Kokoomus on ollut tämän jälkeen kaikissa eurovaaleissa Suomen suosituin puolue.**

Yhdistys voitti piirin toiminta-kilpailun 1998 ja 1999

Vuonna 1998 Seinäjoen Kokoomus “pani tuulemaan”. Se voitti piirin toiminta-kilpailun sekä 1998 että 1999 ja vielä 2000 ja osoitti, että tavoitteellinen työ on järjestöhommissakin tuloksen peruste. Siitä tuli myös jäsenmäärältään piirin suurin yhdistys, joskin kisa Vaasan kanssa oli ja on tiukkaa. Vastuuta jaettiin toimikuntiin ja taloutta pantiin kuntoon mm. lahjoitustavaroiden huutokaupalla antiikkimessuilla ja toisen kerran elokuussa “ministerihuutokaupalla”, jossa meklareina olivat mm. ministerit Sauli Niinistö, Matti Aura ja Jussi Järventaus. Torille kertyi todella paljon väkeä. Seinäjoki Radion kanssa pidettiin toivekonsertti, tangomarkkinoilla oli kahvila ja Sininen Vappukin veti runsaasti kuulijoita. Jäsenille oli retki Ikaalisiin ja säännöllistä sauvakävelyä. Kaiken tämän ohella oli normaali järjestötyö ja lisäksi vedettiin seurakuntavaalit, joissa puheenjohtaja Matti Kuvaja sai Suomen toiseksi korkeimman henkilökohtaisen äänimäärän 226.

Yhdistyksen talous saatiin taas kerran kuntoon vuoden aikana pidetyillä tempauksilla ja vuoden lopussa vointiinkin todeta, että kaikki velat maksettiin piirille ja puolueelle. Seinäjoen Kokoomuksen enimmäkseen jäsentilaisuudet ovat olleet vaalien yhteydessä, mutta myös perinteisiä tapahtumia on syntynyt. Niistä vanhin on Sininen Vappu, jonka vietto aloitettiin 1972 vastapainoksi sille, että poliittinen vasemmistolainen liike oli voimistunut, radikalisoitunut ja ominut vapun eli vanhastaan työn päivän enemmän työläisten päiväksi. Seinäjoen esimerkkiä seurattiin sittemmin eri puolilla Suomea, myös “erivärisinä” vappuina.

Sinisen Vapun perinteinen puhuja oli aina kuolemaansa asti kansanedustaja ja valtiopäiväneuvos Pentti Mäki-Hakola, jonka puheita Seinäjoen Sinisessä Vapussa siteerattiin laajasti Suomessa. Näin oli varsinkin kokoomuksen oppositiovuosina.

Toisena puhujana on ollut joku puoluejohdon kärkinimi tai kansanedustaja, jossa ominaisuudessa Seinäjoella on käynytkin moni kokoomusvaikuttaja. Kun Seinäjoelle saatiin oma kansanedustaja Kirsti Ala-Harja, hän oli vakituinen esiintyjä Sinisessä Vapussa. Tämän jälkeen olemme saaneet iloita ministeri Paula Risikon vierailuista juhlassamme.

Vappuna ei sentään lähdetty marssimaan kiihkeimpinäkään politiikan vuosina, mutta muuten päivän anti oli kokoomusväen henkeä ja puolueen paikallisia tavoitteita vahvistava. Juhlalla oli myös taloudellista merkitystä Seinäjoen Kokoomukselle, kun sen simat ja leivonnaiset tehtiin talkoilla ja arpajaisiin saatiin lahjoituksina palkintoja.

Vuonna 1991 Sininen Vappu siirryttiin ravintolatiloihin ja muutettiin sen ilmettä iloisemmaksi, niin kuin juh latoimikunta puheenjohtajansa Matti Kuvajan suulla ilmoitti. Pian palattiin entiseen paikkaan kauppapoppilaitoksen tiloihin ja sitten koulujen saleihin. Vuonna 2000 palattiin jälleen Sinistä vappua

viettämään ravintolatiloihin. Ensimmäinen Lakeus hotelliin ja sitten ns. Rautatieläisten talosta täydellisesti uusittuun Ravintola Almaan, kokoomuksen kansanedustaja Petri Pihlajaniemen omaan ravintolaan. Sinisiä iltapäiviä pidettiin 1980-luvulla useina vuosina. Niitä pyrittiin pitämään kuukausittain kahvitilaisuuksina, jonka yhteydessä voitiin keskustella Seinäjoen poliittisesta elämästä ja kunnallisasioista. Ajatusta on viritelty vaalien edellä myöhemmin.

Jäsenmaksujen perintä tuotti päänsäivää ja myös kustannuksia kaupungin kasvaessa. Kun puolue tarjosi ATK-perintää, se otettiin käyttöön 1986 ja jäsenrekisterin pito helpottui.

Jäsenhuoltoa on pidetty yllä jäsenkirjeiden avulla, joskin niiden postitus on ollut aina kustannusasia. Tehostettua kampanjaa koeteltiin syksyllä 1996 sekä uusille jäsenille että myös jäsenmaksujaan laiminlyöneille varustettuna teemalla "Vastuunkantaja Seinäjoella. Kokoomus."

Kauppiaaksiko?

“Onko kokoomuksen hallituksella riskinottokykyä?” kyseli Seinäjoen Kokoomuksen puheenjohtaja kevättalvella 1986. Taustana oli järjestön talous, jonka tasapainossa pitäminen oli vaikeaa useiden vaalien jälkeen. Hallitus mietiskeli mm. kahvilan, grillikioskin ja tavallisenkin kioskin perustamista ja erilaisia tilavaihtoehtoja tutkittiin. Yksi tonttivaihtoehto oli Vapaudentien ja Kauppakadun risteys Polarkoneen tontilla. Myös selvitettiin huolto-aseman vuokrausta, grillivaunun hankintaa ja muitakin vaihtoehtoja.

Liiketoiminnan käynnistämiseen ei löytynyt voimia ja vähitellen aikomukset unohdettiin. Kokoomus päätyi perinteisempiin rahankeräyskeinoihin, kuten muotinäytöksien järjestämisiin, ilmoitushankintaan ja jäsenmaksujen keräämisen tehostamiseen Seinäjoen Kokoomus suunnitteli omaa maljakkoalan, mutta lasitehdas, jonka piti se tehdä, meni konkurssiin. Myös muutama muu suunnitelma kärsi samantyyppisistä vaikeuksista. Muutaman kerran taloudenhoitaja tuskailikin

“vanhaa herjaa”, että” “porvari ei maksa eikä marssi”.

Keväällä 1991 hallitus saattoi todeta, että yhdistys oli velaton. Se oli päässyt vekseleistä ja tiliveloista tasapainoiseen talouteen monien pienten tietolähteiden avulla ja saattoi keskittyä varsinaiseen toimintaansa eli kokoomuksen aatteen levittämiseen alueellaan. Vaalit ovat sittemmin rasittaneet jälleen taloutta, mutta välivuosina se on saatu aina tasapainoon.

Kansanedustaja Seinäjoelle

Vuoden 1987 eduskuntavaaleissa Seinäjoki sai oman kokoomuksellaisen kansanedustajan, kun yllilääkäri Kirsti Ala-Harja pääsi piirin ääniharavana läpi. Hänet oli asettanut naisjärjestö ehdokkaakseen. Seinäjoen Kokoomuksen ehdokkaana oli useita vaaleja kokenut varatuomari Ilmari Ylä-Autio, joka saavutti myös hyvän tuloksen ja oli viides. Seinäjoelta kertyi 4372 ääntä ja oman kansanedustajan saaminen paikkakunnalle virkisti kokoomuksellaista järjestötyötä. Vuoden 1987 syksyllä valmisteltiin presidentin.

valitsijamiesvaaleja, joihin ehdokkaaksi asetui toimitusjohtaja Eino Rajamäki. Hänet valittiin 1. varasijalle. Eduskuntavaaleissa 1991 Seinäjoelta oli kolme ehdokasta. Kansanedustaja Kirsti Ala-Harja uudisti valtakirjansa (4899 ääntä) ja Seinäjoen Kokoomuksen nimeämä toimitusjohtaja Eino Rajamäki tuli 1. varamieheksi (3128 ääntä) hyvin pienellä äänten erolla (18) Vaasan Heikki Koskiseen. Kolmantena ehdokkaana oli nuorten asettama Pia Petäjä (1239 ääntä). Kokoomus

saavutti Seinäjoella 4453 ääntä eli 29.8 %. Se oli yhä suurin ryhmä. Vuoden 1995 kansanedustajavaalien edellä järjestettiin jäsenäänestys siitä, ketkä asetetaan ehdolle piirin äänestykseen ja valituiksi tulivat Kirsti Ala-Harja ja Ilmari Ylä-Autio. Vaalintoa nostatettiin Seinäjoen Kokoomuksen 75-vuotisjuhlalla helmikuussa 1995 ja 80-vuotisjuhlalla maaliskuussa 1999, jolloin ehdokkaana oli Raimo Ristilä. Hän keräsi 2012 ääntä.

Kokoomuslaiset kansanedustajat Pohjanmaalta 1990-luvulla

Kirsti Ala-Harja
1987-1999

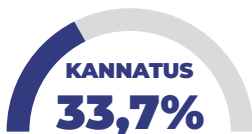
Pertti Mäki-Hakola
1999-2003

Pentti Mäki-Hakola
1966-1995

Petri Salo
1999-2011

Heikki Koskinen
1995-1999

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 1989-1992

15 PAIKKAA

**4787
ÄÄNTÄ**

**KOKOOMUS
SUURIN
RYHMÄ**

Kirsti Ala-Harja

Raimo Yli-Uotila

Ilmari Ylä-Autio

Tarmo Kähkönen

Eino Rajamäki

Pia Petäjä

Rauha Maijala

Mauno Jouppila

Jorma Lounatvuori

Erkki Anttila

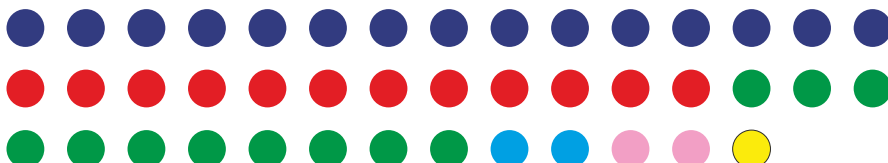
Antti Latvala

Seppo Katila

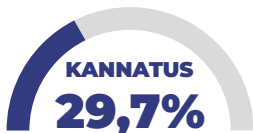
Kalevi Karjanlahti

Mirja Luoma

Ritva Haukkala

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 1993-1996

 13 PAIKKAA

**4438
ÄÄNTÄ**

1 KOKOOMUS
SUURIN
RYHMÄ

Eino Rajamäki

Raimo Ristilä

Pia Petäjä

Kalevi Karjanlahti

Kirsi Ala-Harja

Martta Saari

Seppo Ojanperä

Rauha Maijala

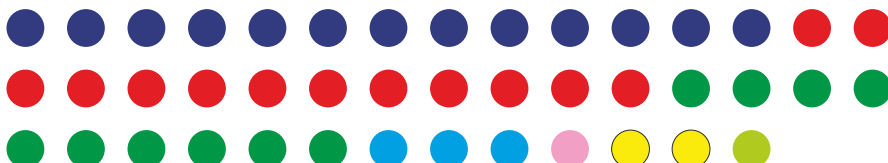
Ilmari Ylä-Autio

Seppo Katila

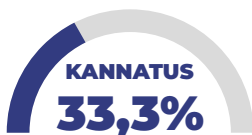
Tarmo Kähkönen

Antero Maunula

Mikko Ala-Lahti

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 1997-2000

 15 PAIKKAA

**4674
ÄÄNTÄ**

**1 KOKOOMUS
SUURIN
RYHMÄ**

Raimo Ristilä

Seppo Katila

Mikko Ala-Lahti

Seppo Ojanperä

Pia Petäjä

Jarmo Lamminmäki

Kirsti Ala-Harja

Pertti Rinta-Nikkola

Mikko Pukkinen

Kalevi Karjanlahti

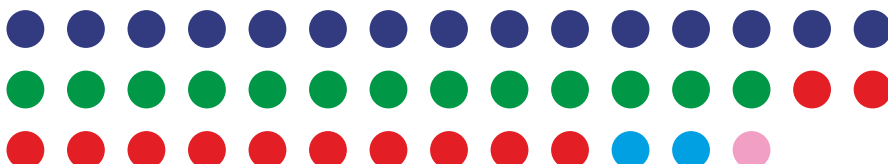
Antero Maunula

Antti Latvala

Matti Kuvaja

Liisa Lähdesmäki

Rauha Majjala

VASTUUTA KOKO SUOMESTA.

KOKOOMUS

2000-luku

Jyrki Kataisen aikakausi. Kataisen johdolla Kokoomus saavutti useita vaalivoittoja.

Kokoomuksen uudeksi puheenjohtajaksi vuonna 2004 valittiin 32-vuotias Jyrki Katainen. Kataisen johdolla Kokoomus saavutti useita vaalivoittoja: Kokoomus nousi ensimmäistä kertaa maan suurimmaksi kuntapuolueeksi vuonna 2008, voitti eurovaalit 2009 ja 2014 ja vuonna 2011 Kokoomus nousi ensimmäistä kertaa historiassa eduskunnan suurimmaksi puolueeksi ja Jyrki Kataisesta tuli Suomen 63. pääministeri. Periaateohjelma uusittiin Kataisen johdolla vuonna 2006. Maltillisena yhteiskunnan uudistajana Kokoomus määritteli itsensä keskustaoikeistolaiseksi kansanpuolueeksi. Kokoomuksen arvot ovat vapaus, vastuu ja demokratia, mahdollisuuksien tasa-arvo, sivistys, kannustavuus, suvaitsevaisuus ja välittäminen.

Kokoomuksen valtakunnallinen suosio näkyy myös Seinäjoella

2000-luvulle tullessa Seinäjoen Kokoomus jatkoi hyvää työtään niin järjestö- kuin vaikuttamistyössä. Seinäjoen Kokoomus ry on voittanut vuosina 1998 ja 1999 sekä 2000 Pohjanmaan Kokoomus ry:n toimintakilpailun ylivoimaisesti saaden kiertopalkinnon omakseen. Olemme toimintakilpailuissa olleet 2000 luvulla aina kärkipäässä. Siinä on selvä osoitus jäsenistömme paneutumisesta kaikella tarmolla ja toiminnalla järjestötyöhön.

Puolueen kenties vaalikentillä menestynein puheenjohtaja Jyrki Katainen valittiin juurikin Seinäjoen puoluekokouksessa 2004 puolueen puheenjohtajaksi ensimmäistä kertaa. Tästä lähtien puolueen vaalimenestys on ollut voitokasta niin kunnallisella kuin valtakunnallisellakin tasolla.

Kunnallisvaalit olivat menneet hyvin 2001 ja 2005, mutta tyytyminen oli kuitenkin valtuuston toiseksi suurimmaksi. Vuonna 2008 kuitenkin Kokoomus iski lujaa läpi koko Suomessa. Kokoomus lähti kunnallisvaaleissa 2008 Toivotalkoot -kampanjalla hakemaan suurimman kuntapuolueen asemaa Suomessa. Kampanja tuotti tulosta ja Kokoomus nousi selvästi erolla ohi SDP:n Suomen suurimmaksi kuntapuolueeksi. Seinäjoella vaalimenestys toi kaksi lisävaltuutettua ja nosti Kokoomuksen jälleen kerran Kaupunginvaltuuston suurimmaksi ryhmäksi.

Erilaisilla perhetapahtumilla oli myös erityisen tärkeää Kokoomusväelle. Perinteisen Torinkulmassa kampanjoinnin lisäksi haluttiin tavoittaa perheitä erilaisilla ulkoilmatapahtumilla.

Kokoomuslaiset kansanedustajat Pohjanmaalta 2000-luvulla

Paula Risikko
2003–

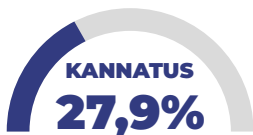
Petri Pihlajaniemi
2007–2011

Pertti Mäki-Hakola
1999–2003

Petri Salo
1999–2011

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 2001-2004

 14 PAIKKAA

**3833
ÄÄNTÄ**

2 KOKOOMUS
TOISEKSI
SUURIN RYHMÄ

Raimo Ristilä

Liisa Lähdesmäki

Paula Risikko

Jarmo Lamminmäki

Matti Kuvaja

Seppo Katila

Rauha Majjala

Yrjänä Elonheimo

Antero Maunula

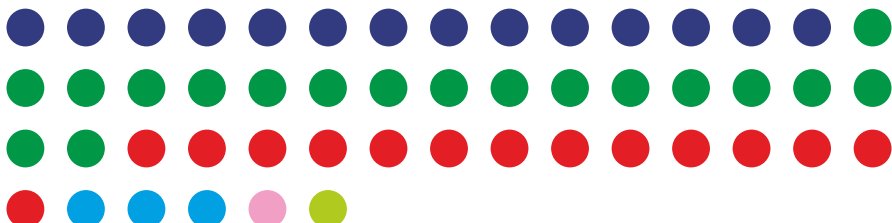
Yrjö Laukkanen

Tiina Perä

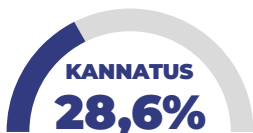
Raimo Yli-Uotila

Pertti Rinta-Nikkola

Osmo Järvi-Laturi

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 2005-2008

15 PAIKKAA

**5009
ÄÄNTÄ**

2

**KOKOOMUS
TOISEKSI
SUURIN RYHMÄ**

Paula Risikko

Raimo Ristilä

Matti Kuvaja

Kimmo Heinonen

Sami Mäkinen

Antero Maunula

Tiina Perä

Pertti Rinta-Nikkola

Jyrki Mäkinen

Liisa Talvitie

Kalle Keskinen

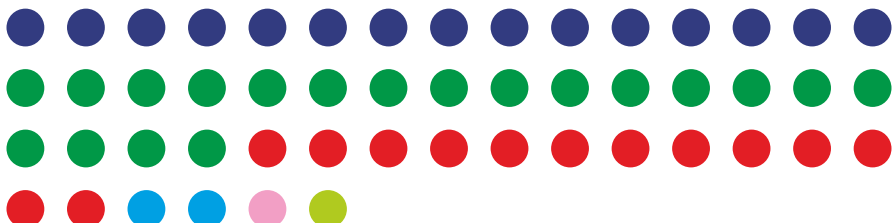
Aila Kivimäki

Seppo Katila

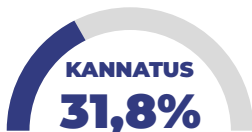
Jarmo Lamminmäki

Jussi Alasalmi

- Liisa Talvitien erottua hänen tilalleen nousi Yrjänä Elonheimo.
- Kokoomuksen Seppo Katila erotettiin ryhmästä ja hän perusti "Katilan uusseinäjökisen ryhmän". Hän palasi kuitenkin takaisin kokoomuksen ryhmään.

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 2009-2012

17 PAIKKAA

**8877
ÄÄNTÄ**

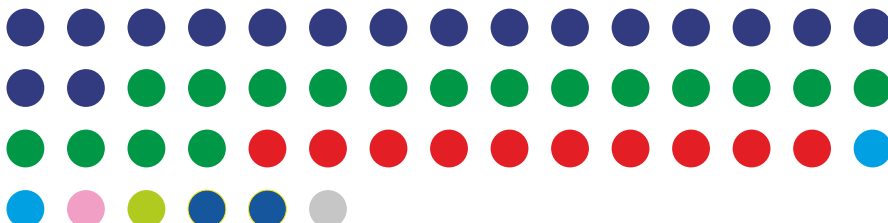

**KOKOOMUS
SUURIN
RYHMÄ**

Paula Risikko
Pertti Mäki-Hakola
Raimo Ristilä
Kimmo Heinonen
Mikko Ala-Lahti
Tiina Perä
Alpo Kitinoja
Kalle Keskinen
Heikki Keskinen

Ilmari Ylä-Autio
Tero Juonoja
Matti Kuvaja
Raimo Mäki-Jaskari
Markku Rintamäki
Jyrki Mäkynen
Antero Maunula
Jussi Alasalmi

- Mikko Ala-Lahden erottua Erkki Honkala nousi hänen tilalleen
- Tiina Perän erottua hänen tilalleen nousi Väinö Kuoppala

2010-luku

Työväen presidentti Sauli Niinistö. Koko kansan presidentti nauttii edelleen suurta kansansuosiota.

Kokoomuksen entinen puheenjohtaja Sauli Niinistö oli ehdolla presidentiksi jo vuonna 2006. Tuolloin hän pääsi toiselle kierrokselle istuvaa presidenttiä vastaan. Vuoden 2007 eduskuntavaaleissa Niinistö sai Uudenmaan vaalipiiristä ennätykselliset yli 60 000 henkilökohtaista ääntä ja hänet valittiin eduskunnan puhemieheksi. Tasavallan presidentiksi Sauli Niinistö valittiin suurella äänimäärällä helmikuussa 2012. Niinistölle antoi äänensä yli 1,8 miljoonaa suomalaista. Se on enemmän ääniä kuin yksikään presidenttiehdokas on Suomessa koskaan saanut. Niinistö nauttii koko kansan presidenttinä edelleen suurta kansansuosiota.

VÄLITTÄVÄ VASTUULLINEN UUDISTAVA

KOKOOMUS

Toimintaympäristön jatkuva muutos

Seinäjoen Kokoomus Ry on kokenut viimeisen kymmenen vuoden aikana useita onnistumisia ja paljon uusia haasteita toimintaympäristön muuttuessa.

Vuosien saatossa on tullut tutuksi haasteet järjestää erilaisia tilaisuuksia kaupunkilaisille ja jäsenille. Uskolliset jäsenet tulevat varmasti paikalle, kun kunnallisia ja valtakunnallisia poliitikkoja on tavattavissa ja kertomassa ajankohtaisista asioista. Samaan aikaan on kuitenkin haastavaa kerätä yleisöä vapaamuotoisempiin tapahtumiin, kun ihmisillä on niin monta rautaa tulessa työn, perhe-elämän ja harrastusten kanssa.

Yhdistys on paikoittain joutunut vähän hakemaan paikkaansa Seinäjoen yhdistyskentässä ja mukaan on mahtunut aktiivisempia ja vähemmän aktiivisia vuosia.

Vaalien lähestyessä jäsenistö kuitenkin aktivoituu kerta toisensa jälkeen ja eri vaaleissa on tehty hyvää tulosta Seinäjoen Kokoomuksen osalta. Paljon parantamisen varaa on kuitenkin jäänyt niin koko Seinäjoella kuin yhdistyksellä, jos vertaa pitkällä aikavälillä Kokoomuksen menesty-

mistä Seinäjoella. Kuntavaaleissa tehty tulos 27.4% annetuista äänistä on selkeä luottamuksen osoitus toimintaamme kohtaan, mutta se on myös samaan aikaan heikoin tulos kautta aikain.

2010-luvulla moninkertainen ministeri ja nykyinen eduskunnan puhemies Paula Risikko on ollut ylivoimainen ykkönen kaksi eduskuntavaaleissa. Eduskuntavaaleissa 2015 Seinäjoen Kokoomuksen riveistä eduskuntaan lähti ponnistamaan ensimmäisen kauden valtuutettu ja EM-kultamitalisti Olli-Pekka Karjalainen. Näin lähellä kahta kansanedustajaa Seinäjoen Kokoomuslaiset eivät koskaan ole olleet. Karjalainen jäi vain 90 äänen päähän toisena läpimenneestä Susanna Koskesta. Samaisissa vaaleissa läpi meni Seinäjoen Paula Risikko jälleen kerran Kokoomuksen vaalipiirin ylivoimaisena ykkösenä 9812 äänellä.

Lähestyvissä Eduskuntavaaleissa 2019 Seinäjoen Kokoomuksen riveistä kansanedustajan paikkaa on lähtenyt tavoittelemaan politiikan ulkopuolelta tuleva Risto Ojanperä.

 8058

Abstract The purpose of this study was to determine the effect of a 12-week, 30-min, 3 times per week, low-impact aerobically and resistance training program on the physical fitness and health-related quality of life of older adults. The study was a randomized controlled trial. The participants were randomly assigned to either the intervention or control group. The intervention group performed a 12-week, 30-min, 3 times per week, low-impact aerobically and resistance training program. The control group performed a 12-week, 30-min, 3 times per week, low-impact aerobically and resistance training program. The results showed that the intervention group had significantly higher levels of physical fitness and health-related quality of life compared to the control group. The findings suggest that a 12-week, 30-min, 3 times per week, low-impact aerobically and resistance training program can improve the physical fitness and health-related quality of life of older adults.

[illegible]

Paula Räsikkö **Heikki Keskinen**

Raimo Ristilä **Erkki Honkala**

Kimmo Heinonen **Antero Maunula**

Markku Heponiemi **Prime Mähti-Pekari**

Manikra Hadiprasanni **Kenneth Mark Salsbery**

Abstract: The purpose of this study was to determine the effect of a 12-week training program on the physical fitness of 10-year-old children. The study was conducted in a primary school in the city of Ankara, Turkey. The study group consisted of 20 children (10 boys and 10 girls) who were randomly selected from the 10-year-old children in the school. The children were divided into two groups: a control group and an experimental group. The control group did not participate in any physical activity during the study period, while the experimental group participated in a 12-week training program. The training program consisted of aerobic, strength, and flexibility exercises. The physical fitness of the children was measured at the beginning and at the end of the study period. The results of the study showed that the experimental group had significantly higher levels of physical fitness than the control group at the end of the study period. The study suggests that a 12-week training program can improve the physical fitness of 10-year-old children.

Raimo Ristilä **Erkki Honkala**

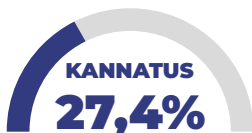
Kimmo Heinonen **Antero Maunula**

Markku Heponiemi **Prime Mähti-Pekari**

Manikra Hadiprasanni **Kenneth Mark Salsbery**

Abstract: The purpose of this study was to determine the effect of a 12-week training program on the physical fitness of 10-year-old children. The study was conducted in a primary school in the city of Ankara, Turkey. The study group consisted of 20 children (10 boys and 10 girls) who were randomly selected from the 10-year-old children in the school. The children were divided into two groups: a control group and an experimental group. The control group did not participate in any physical activity during the study period, while the experimental group participated in a 12-week training program. The physical fitness of the children was measured at the beginning and at the end of the study period. The results of the study showed that the experimental group had significantly higher levels of physical fitness than the control group at the end of the study period. The training program had a positive effect on the physical fitness of 10-year-old children.

Kokoomus Seinäjoen kaupunginvaltuustossa 2017-2021

 15 PAIKKAA

**7949
ÄÄNTÄ**

2 KOKOOMUS
TOISEKSI
SUURIN RYHMÄ

Paula Risikko

Kimmo Heinonen

Reima Kuisla

Kati Särmö

Raimo Ristilä

Mikko Aila

Veikko Koivisto

Maarit Karvonen

Noora Ahokas

Heikki Keskinen

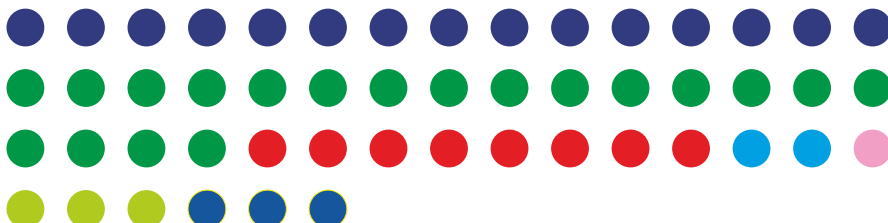
Jyrki Mäkynen

Voitto Välimäki

Pertti Mäki-Hakola

Jesse Luhtala

Jani Karvonen

Järjestöväkeä Seinäjoen Kokoomuksessa

Monet sadat ihmiset ovat toimineet Seinäjoen Kokoomuksen ja sen edeltäjien riveissä 100 vuoden aikana. Nykyisin Seinäjoen Kokoomuksen jäsenistä kaupungin keskeisimmillä paikoilla istuu Kimmo Heinonen valtuuston puheenjohtajana, Raimo Ristilä kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtajana ja Reima Kuisla kaupunginhallituksen jäsenenä.

Kokoomuksen Seinäjoen Kunnallisjärjestössä Seinäjoen Kokoomuksen väriä tunnustaa hallituksen jäsenet Matti Kuvaja ja Keijo Tauriainen. Puheenjohtajana toimii Jesse Luhtala ja sihteerinä Mika Soivio.

Pohjanmaan Kokoomuksessa on myös toiminut lukuisia yhdistyksen jäseniä vuosien saatossa. Nykyisin Pohjanmaan Kokoomuksen 1. varapuheenjohtajana toimii Jesse Luhtala.

Seinäjoen Kokoomus, puheenjohtajat

Juho Jouppi 1919, 1921-25, Matti Heikkilä 1920, Oskari Herttua 1926-31, 1935, 1937-45, Reino Ala-Kulju 1932-33, 1946-52, Jaakko Luoma 1934, E. J. Toivonen 1936, Matti Reinola 1953-54, 1957-58, Matti Kaminen 1955-56, K. N. Koskinen 1959-60, Yrjö Isohella 1961-62, Eero Liede 1963, Juhani Hemminki 1964-65, Sakari Soininen 1966, Unto Viinikka 1967-68, Jussi Jouppi 1969-70, Kaarlo Myllymäki 1971-72, Tuomas Marttila 1973-76, Ilmari Ylä-Autio 1977-78, Raimo Yli-Uotila 1979-82, Seppo Katila 1983-86, Jouko Järvinen 1987-88, Seppo Suomela 1989-91, Kalevi Karjanlahti 1992-94, Raimo Ristilä 1995-96, Matti Kuvaja 1997-2010, Risto Iskala 2011-2013, Mika Soivio 2014-2015, Tuomo Lehtimäki 2016, Jesse Luhtala 2017-2018, Keijo Tauriainen 2019-

Seinäjoen Kokoomus, sihteerit

Tiedot alkaen 1980: Sirkka Haapala 1982, Jouko Järvinen 1983-84, Tuija Hakola 1985, Rauha Riskula 1986-88, 1992, Mikko Viinikka 1989-91, Aki Kinnunen 1992-1998, Ritva Kuoppala 1999-2002, Pirkko Raninen 2003-2004, Pirjo Ojanperä 2005-2006, Kirsti Kaatia 2007-2010, Niina Koskipalo 2011-2012, Jesse Luhtala 2013-2016, Mikael Mäenpää 2017, Mika Soivio 2018-

Kokoomuksen Seinäjoen Kunnallisjärjestö, puheenjohtajat

Raimo Ristilä, Matti Kuvaja, Jyrki Mäkynen, Kimmo Heinonen, Risto Iskala, Jesse Luhtala

Seinäjoen Kaupunki, kaupunginvaltuuston puheenjohtajat

Matti Kantele 1936-1953, 1957-1958, 1960-1968, Jussi Jouppi 1969-1976, 1981-1988, Raimo Yli-Uotila 1977-1980, 1989-1992, Eino Rajamäki 1992-1996, Mikko Pukkinen 1997-1999, Rauha Maijala 1999-2000, Raimo Ristilä 2009-2012, Kimmo Heinonen 2017-

Seinäjoen Kaupunki, kaupunginhallituksen puheenjohtajat

Tapani Siirilä 1977-1982, Tuomas Marttila 1983-1985, Raimo Yli-Uotila 1986-1988, Eino Rajamäki 1991-1992, Raimo Ristilä 2001-2004, Kimmo Heinonen 2013-2017

Seinäjoen Kaupunki, kaupunginjohtajat

Matti Nuolivirta, 1974-1992, Raimo Yli-Uotila 1992-1999,
Mikko Pukkinen 1999-2005

100
1919
2019
SEINÄJOEN
KOKOOMUS